

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrta leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v.

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za 6 krat razdeljeno peti vrstici 1 krat 15 h, 2 krat 25 h, 3 in večkrat 35 h.

Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 15.

V Ptuj v nedeljo dne 14. aprila 1912.

XIII. letnik.

Cenjeni naročniki!

Začetkom novega četrletja se zopet obrčamo do Vas s prošnjo, da nam obdržite zvestobo Vemo sicer, da nasprotniki z najgršimi sredstvi, s podlo hujskarijo, z izrabljanjem poštene narodne misli in svete katoliške vere proti našemu listu nastopajo. Vemo, da je v nekaterih krajih človek naravnost junak, ako se upa prištevati k stranki

„Stajerca.“

ki ima vendar jasni program, odkrito besedo in pošteno obrambo vbolega ljudstva. Gonja nasprotnikov je ravno v zadnjem času zopet posebno hudo divjala, čeprav tega niti ne čutimo. Ljudje so že navajeni, da se po shodih in v cerkvah, v gostilnah in privatnih hišah proti „Stajercu“ z najgorostašnejšimi lažmi nastopa. In ljudje vedo prav dobro, da dela

mного sovražnikov mnogo časti.

V slabo sadje se ovse ne zaletavajo in laž ni imela nikdar tako strastnih nasprotnikov nego resnica. Za nas velja vedno

resnica

in od resnice ne bi odnehali, pa če bi bila vsa bodočnost od nje odvisna. Mi nismo zagovorniki posameznih stanov, ki se mastijo na troške ljudstva. Mi zagovarjamo pravico

vsega ljudstva

in to bomo i z naprej storili. Kmet, delavec, obrtnik, to so stebri naše politike in na te stanove se mi zanašamo. Psovke nasprotnikov nas ne bodejo prestrašile, laž nas ne bode premagala. Kakor doslej, korakali bomo tudi v bodoče naprej!

Prijatelji

ostanite zvesti listu, nabirajte nove naročnike, dajte sosedom list čitati, razširjajte list po kavarah, gostilnah in pri trgovcih, inzerirajte, kupujte le pri trgovcih, ki inzerirajo v „Stajercu“. — z eno besedo: delajte z nami!

Uljudno prosimo, da se zaostalo naročnino poravnata in da se vsakdo zaveda, da z delom za „Stajerca“ gre roka v roki

delo za ljudstvo.

Uredništvo in upravnništvo
„Stajerca.“

Politično divjanje v Polenšaku pri Ptuj.

V Polenšaku je tamošnji župnik Poplatnik vdomačil razmere, ki so že res prava sramota za faro. Mnogo let se že borimo proti hujskariji klerikalstva in z mnogimi političnimi duhovniki smo že imeli opraviti. Ali tako odurnega, surovega, protinavnega in protikršćanskega nastopanja, kakor si ga privoščijo v svoji politični blaznosti župnik Poplatnik, še nismo doživeli.

Opozarjamo torej cerkveno oblast na ta naravnost nebovpijoči škandal v Polenšaku in prosimo jo v zadnji uri, da naj divjanju Poplatnika konec napravi. Dobili smo skrajno ogorčena poročila, po katerih so farani pripravljeni, da si na gotovi način sami pomagajo, ako bi cerkvena oblast ne hotela Poplatniku moralno prisilno srajco obleči... Najbolj pobožni gospodarji prihajajo k nam in pravijo, da ne marajo več v cerkev iti, ker so Poplatnikovih kletev in psovk sili. Kmetke žene, katerih katoliška vera je čista in globoka, jokajo in tožijo, češ da svoje dece ne morejo več v cerkev pošiljati, ker jo tam Poplatnik pohujšuje. Vera peša v resnici in vsak dan Poplatnikovega divjanja škoduje veri bolj nego bi škodovalo deset brezvercev... Mi smo Poplatnika še kot kaplana v sv. Urbanu poznali. Povedali smo takrat na podlagi dokazov, da je temu „duhovniku“ za prvaško hujskarijo več nego celo za cesarsko zastavo... Mislili smo si, da bode v Polenšaku kot župnik pametnejši postal. A zmotili smo se! Poplatnik je svojo hujskarijo še podvojil in potrojil in je zašel na pota grdega fanatizma, ki ne pozna nobenih mej in obzirov, nobene dostojnosti in pravičnosti. Že lani si je privoščil Poplatnik raz prižnice naravnost bogokletno trditve, da je vsak najhujši nečistnik manjši grešnik od tistih, ki „Stajerca“ berejo. V zmislu tega najnovejšega liguorianskega nauka se je zgodilo, da imajo zdaj na Polenšaku več nezakonskih mater nego zakonških. To ima župnik Poplatnik s svojimi „nauki“ na vesti! In zdaj ga menda vest peče. A namesto da bi potrkal na svoja prasa in molil svoj „mea culpa“, prišel je raje raz prižnice divjati, da se poštenim faranom lasje ježijo. Nedelja za nedeljo ne čujejo farani drugega raz kanceljna, nego besede sovražstva, besede jeze in gnusne psovke, ki jih dostojni človek niti v zadnji žganjarni ne izusti. Politika in psovanje, to je žalostni „evangelij“ fajmoštra Poplatnika. Otroci prihajajo domu in povprašujejo očeta, kaj je to „kurva“? V cerkvi so slišali to besedo... In kar ne more Poplatnik na prižnici storiti, to stori v spovednici. Da bi svoje „ovce“ pred „Stajercem“ preplašil, jim ne daje odveze, ako čitajo naš list. Pred kratkim šele je prišla neka več kot 70 letna starka več kot eno uro daleč k Poplatniku spovedovati. Vboga žena je bila težko bolana. Hotela si je vest olajšati pred „božjim namestnikom“, kakor je to vse svoje trudapolno življenje dolgo storila. A ker je ta poštna žena resnično povedala, da tudi „Stajerca“ bere, ji Poplatnik ni dal odveze; spodil je slabotno, bolano staro proč in rekel ji je, da mora napraviti zaradi čitanja „Stajerca“ generalno spoved. To je tako podla zloraba duhovniške moči, da ne najdemo več besede! Listi, v katerih dopisujejo Macochi in ednaki žegnani junaki, so menda boljši. Poplatnik, kako bode zagovarjali svoje divjanje pred večnim sodnikom? Po našem mnenju ne morete imeti Vi niti iskric prave vere, ker drugače bi ne

omadeževali na tako ostudni način duhovniške svoje suknje... Ali mislite res, da bode s tem ljudi prestrašili? Ne! Danes ne živimo več v časih tlake in robote, ko so klerikalni graščaki in politični duhovniki vbojemu kmetu jezik zavezali in zadnjo kapljico krvi izprešali. Ljudje si znajo danes pomagati! Ali mislite, da bode morda z Vašim počenjanjem „Stajerca“ prestrašili? Ne! Mi ne bomo odnehali; dokler ne bode Vi svoje postopanje predrugačili, dokler ne bode cerkve veri pustili, toliko časa bode švigal bič „Stajerca“ okoli Vaših ušes... Ali — ali! Ako pri temu boju naša sveta vera trpi, ste Vi Poplatnik odgovorni. Edino zato pa kličemo tudi cerkveno oblast na pomoč. Naj ta napravi red, dokler je še čas...

Politični pregled.

Delegacije stopile bodejo, kakor smo že poročali, okoli 20. t. m. skupaj. Sklepale bodejo najprej o proračunskem provizoriju. Splošno se želi, da bi imele delegacije daljše zasedanje.

Evharistični kongres. Septembra meseca 1912 zboroval bode na Dunaju 23. evharistični kongres. Klerikalni listi vseh avstrijskih narodov seveda trobijo, da se gre tukaj za versko stvar. Ali vse bobnanje in trobentaue ne prikrije dejstva, da se gre edino za klerikalno-politično zadevo, pri kateri črni gospodje seveda v plašču katoličanstva nastopajo. No, zatega solca ue bodejo knte nikdar zakrile...

Ruski vohuni. V Lvovu in vzhodni Galiciji so zopet več ruskih vohunov zaprli, med njimi tudi rusofilskega agitatorja Bendasius, ki je bil več let književničar v tamošnjem rusofilskem društvu. Zaprli so tudi nekega Bazilja Koldra in dva rusinska duhovnika. V stanovaju duhovnikov so našli mnogo dokazil, da sta za Rusijo špijonorala. Baje se bode v kratkem še več prizadetih in sumljivih oseb zaprlo.

Proti „Sokolom“. Ruska vlada je ruskim telovadcem udeležbo na kongresu „Sokolov“ v Pragi prepovedala. Kje je „slovanska vzajemnost“?

Dobro tako! V klerikalni stranki na Nemškem se je pojavil hud spor. Zdj poročajo listi, da hoče papež izdati odredbo na nemške škofe, po kateri bode vsem posvetnim duhovnikom in redovnikom javno nastopanje po shodih itd. strogo prepovedano. Tako odredbo bi pač tudi pri nas potrebovali. Potem bi vera mnogo manj „pešala“.

Politični umor. Iz mesta Bari poročajo, da je bil direktor Vukčević tamošnje banke od nekega agenta policije v Cetinju iz političnih vzrokov ustreljen.

Ruske razmere. Iz Petersburga poročajo listi, da so poskusili anarhisti zopet napad na carico. Ta ima namreč jako lepi kinč iz biserov. Pred par dnevi je carica opazila, da postajajo biseri bledejši in tudi ona sama je postala bolehnata; na koži so se ji izpuščali mehurčki. Preiskava je dognala, da so bili biseri pomočeni v strup. Zaprli so dvorno služabnico Marijo Ossipovno, kateri so dokazali zveze z anarhisti.

Zopet bombe. Iz Konstantinopla poročajo, da so tam na parniku „Smyrna“ zaprli Ruso